

ŠTÁTNA ŠKOLSKÁ INŠPEKCIA
Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica
Skuteckého 21, 974 01 Banská Bystrica

GYMNÁZIUM Milana Rúfusa Ul. J. Kollára 2, 965 01 Žiar nad Hronom	
18 -11- 2011	RZ: TB1
Registračné číslo: 645/2011	EH-LU: 10
Spis číslo: 43/23/11	Vybavuje: PAALOVÁ
P. číslo/hsly: 5	

Číslo: 6059/2011-2012

S p r á v a

o výsledkoch inšpekčnej činnosti

vykonanej dňa 03. 11. 2011 v Gymnázium Milana Rúfusa, Ul. J. Kollára 2, Žiar nad Hronom

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Ing. Dana Paálová, riaditeľka školy
Mgr. Oľga Danková, zástupkyňa riaditeľky školy

Zriad'ovateľ: Banskobystrický samosprávny kraj

V súlade s poverením na tematickú inšpekciu č. 6059/2011-2012 zo dňa 17. 10. 2011

inšpekciu vykonali:

PaedDr. Jana Handzelová, PhD., školská inšpektorka – ŠIC Banská Bystrica
Mgr. Peter Gürtler, školský inšpektor – ŠIC Banská Bystrica

Handzelová
Gürtler

Predmet školskej inšpekcie

Stav a úroveň uplatňovania výchovy k ľudským právam v gymnáziu.

Stredná škola bola v školskom roku 2011/2012 zaradená medzi školy, v ktorých Štátna školská inšpekcia v súlade s Plánom výchovy k ľudským právam v rezorte školstva a Plánom inšpekčnej činnosti na školský rok 2011/2012 overuje Projekt efektívneho monitorovacieho a hodnotiaceho systému rozsahu a kvality výučby k ľudským právam spracovaný Štátnym pedagogickým ústavom. Cieľom projektu je monitorovanie a hodnotenie stavu i úrovne výchovy a vzdelávania k ľudským právam v školách a hodnotenie úrovne nadobudnutých vedomostí a postojov žiakov o ľudských právach.

Úroveň vedomostí žiakov sa zisťovala zadaním testu žiakom posledného ročníka SŠ zostaveného podľa učebných osnov občianskej náuky, náuky o spoločnosti pre SŠ.

Zistenia a ich hodnotenie

Základné údaje

Kontrolovaným subjektom bolo štátne gymnázium s vyučovacím jazykom slovenským. V 19 triedach denného štvorročného a osemročného štúdia študijného odboru 7902 5 00 študovalo 571 žiakov. V škole bolo 18 žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, z toho 11 žiakov zo sociálne-znevýhodneného prostredia, 4 žiaci so zdravotným znevýhodnením a 3 žiaci s nadaním. Žiakov migrantov, cudzincov alebo utečencov škola neevidovala.

Zpracovanie obsahu výchovy a vzdelávania k ľudským právam v pedagogickej a ďalšej dokumentácii školy

Školský vzdelávací program, plán práce školy

Výchovno-vzdelávacie zámery školy akceptovali regionálne, spoločenské, kultúrne podmienky a prostredie školy. V stratégii rozvoja školy boli zadané priority týkajúce

sa zvyšovania kvality vzdelávania s prihliadnutím na schopnosti, nadanie, talent a individuálne záujmy žiakov, na posilnenie väzieb s rodinou, multikultúrnou komunitou, na budovanie motivujúcej školskej klímy s akcentom výchovy k ľudským právam.

Výchova k ľudským právam bola integrálnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu, jej ciele a konkrétne aktivity boli spracované v plánoch metodických orgánov, výchovnej poradkyne, špeciálneho pedagóga, koordinátoriek výchovy k ľudským právam, primárnej protidrogovej prevencie, environmentálnej výchovy a výchovy k manželstvu a rodičovstvu.

Koordinátorka výchovy k ľudským právam organizovala besedy, mimoškolské aktivity, súťaže a projekty v súlade s cieľmi plánu a v spolupráci so žiackou radou, detskými ombudsmanmi, Kanceláriou verejného ochrancu práv a aktivistami ENYA. Žiaci v rámci výchovy k ľudským právam, boja proti prejavom rasizmu a intolerancie absolvovali exkurzie do Múzea holokaustu v Osvienčime, Múzea SNP v Banskej Bystrici, do Európskeho parlamentu v Štrasburgu, filmové predstavenie Občiansky preukaz, besedu o UNICEF. V spolupráci s Nadáciou Svetielko nádeje, Nadáciou Slovenskej sporiteľne a MŠ SR participovali v projektoch (Dobrovoľníctvo na Gymnáziu M. Rúfusa; Daruj čas, prínes úsmev), v rámci ktorých realizovali aktivity na ochranu ľudských práv a pripravovali program pre onkologicky chorých pacientov. Pri príležitosti Dňa dobrovoľníkov žiaci upravili židovský cintorín a s cieľom vybudovania expozície židovskej komunity a opravy synagógy sa zapojili do projektu (Malá pomoc veľkej pamiatke).

Žiaci sa zapojili do prípravy Európskeho týždňa miestnej demokracie, do dotazníkového prieskumu EÚ – participácia mládeže na demokracii a prieskumu syndróm týraného dieťaťa. Ochrane ľudských a detských práv boli venované aktivity v rámci Dňa žiarskych škôl a prezentácie eseji (Rande s vedou) vo vyučovaní náuky o spoločnosti a dejepisu (ďalej NAS, DEJ). Žiaci sa zapojili do celoslovenských zbierok na podporu detí v rozvojových krajinách – Modrý gombík, na podporu nevidiacich – Biela pastelka, Liga proti rakovine – Deň narcisov, UNICEF – Deti pre Afriku. Žiaci úspešne prezentovali školu v súťažiach ako Olympiáda ľudských práv, Modelový európsky parlament. Informácie o činnosti detských ombudsmanov a výsledky aktivít s tematikou ľudských práv boli prezentované na nástenke vo vestibule školy, na webovej stránke školy, na stránke Kancelárie verejného ochrancu práv www.detskyombudsman.sk a na konferencii detských ombudsmanov v Štrasburgu. Škola pri práci s problematikou ľudských práv využívala metodické materiály (Nadácia M. Šimečku, Človek v ohrození, ROCEPO), výukové materiály Kancelárie verejného ochrancu práv a pracovné listy vypracované učiteľmi NAS a DEJ. Škola pri naplňaní cieľov výchovy k ľudským právam a organizovaní aktivít spolupracovala s neformálnou skupinou Žiarska mládež, záujmovými združeniami: Žiarovky, Castrum Susol, s UNICEF, s miestnymi organizáciami Zväzu protifašistických bojovníkov, Zväzu nespravodlivo stíhaných a orgánmi miestnej samosprávy.

V škole boli vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie výchovy mimo vyučovania podľa potrieb a požiadaviek žiakov. Žiaci mali k dispozícii 20 krúžkov, aktívne sa zapájali do kultúrnych podujatí (návštevy divadelných predstavení, prehliadky amatérskej filmovej tvorby – Cimea 2011, Gymnaziálneho plesu) a športových aktivít organizovaných školou (Týždeň školskej kalokagatie, školský olympijský trojboj, futbalový zápas učiteľov a žiakov, zumba). Na celoslovenskej úrovni úspešne prezentovali školu v predmetových olympiádach z RUJ, SJL, FRJ, SJA, ANJ, NEJ, INF, MAT, FYZ, BIO, CHE, v korešpondenčných seminároch z BIO a CHE, v SOČ, vo vedomostných súťažiach zameraných na informatiku (iBobor, Zenit v programovaní, Baltie, Imagine Logo Cup 2011), robotiku (First Lego League), matematiku (Pytagoriáda), fyziku (Turnaj mladých fyzikov), anglický jazyk (English Essay Competition), v celoslovenských projektoch (Play energy, Cascade 2011, Pátranie po predkoch) a v medzinárodnom projekte z fyziky (Masterclasses 2011 – videokonferencia). Žiaci sa zúčastnili na vedeckej konferencii Kongres mladých bádateľov – technikov, žiacky bádateľský projekt získal Cenu Intel za excelentnosť, zapojili sa do medzinárodnej súťaže Expo Sciences International 2011. Úspešne reprezentovali školu

v umeleckých súťažiach (Rozprávkové vretienko, Spievam, spievaš, Hviezdoslavov Kubín), v súťažiach vlastnej tvorby (Tak píšem ja, Literárne Šurany, Škultétyho rečnovanky, FOD), získali certifikát za účasť v edukačnej kampani Most a v súťaži Chémia na každý deň. Škola zapojila žiakov do športových súťaží na regionálnej (v basketbale, floorballe, hokejbale, futbale, vybijanej, atletike), celoslovenskej (vo volejbale, Majstrovstvá Slovenska v plávaní, Majstrovstvá Slovenska v basketbale chlapcov SŠ) i medzinárodnej úrovni (súťaž v latinsko-amerických a štandardných tancoch), do súťaže mladých zdravotníkov a súťaže v poskytovaní prvej pomoci.

Škola svoju činnosť prezentovala na vlastnej webovej stránke, na internetovom portáli mesta www.ziar24sk, žiacke príspevky publikovala v školskom časopise Crazy Gym, v regionálnych médiách (Mestské noviny, My Žiara, ATV).

Škola zapojila žiakov do prípravy informačných materiálov o škole (bulletiny, letáky), do prípravy Dňa otvorených dverí, Dňa žiarskych škôl a akcie Stredoškolač, čím posilnila spoluzodpovednosť žiakov za plnenie úloh školy.

Škola v spolupráci s Nadáciou Milana Šimečku a Nadáciou Ľudia proti rasizmu organizovala pre žiakov a rodičov aktivity a prednášky s cieľom rozvoja socio-kultúrnych kompetencií a multikultúrneho povedomia.

Školský poriadok a podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov

Školský poriadok bol prerokovaný v rade školy, v pedagogickej rade a v žiackej školskej rade a boli s ním preukázateľným spôsobom oboznámení zamestnanci, žiaci, ako aj ich zákonní zástupcovia. Upravoval práva a povinnosti žiakov a ich zákonných zástupcov a vzájomné vzťahy medzi žiakmi a pedagogickými zamestnancami. Vymedzoval opatrenia proti šíreniu legálnych a nelegálnych drog, podmienky na zaistenie ochrany pred šikanovaním a diskrimináciou. Žiacka školská rada bola v škole ustanovená a podľa vyjadrenia jej členov vedenie školy akceptovalo jej podnety, zaoberalo sa jej návrhmi a vytvorilo im vhodné podmienky na realizáciu podujatí, akcií a súťaží. Vo svojej činnosti sa riadila štatútom žiackej školskej rady.

Činnosť výchovnej poradkyne, špeciálneho pedagóga a koordinátorov prevencie, environmentálnej výchovy, výchovy k manželstvu a rodičovstvu, bola zameraná najmä na zabezpečenie a realizáciu preventívno-výchovných aktivít rozpracovaných v súlade s Plánom výchovy k ľudským právam v rezorte školstva na roky 2005 – 2014, Akčným plánom predchádzania všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie, Národnou stratégiou rodovej rovnosti, Národným programom boja proti obchodovaniu s ľuďmi, Národným programom duševného zdravia, Národnou protidrogovou stratégiou, Národným programom prevencie HIV/AIDS v SR.

Ciele environmentálnej výchovy boli napĺňané formou projektov (Rande s vedou), besied (Separovanie odpadu, Znečisťovanie ovzdušia, Medzinárodný obchod s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín CITES), kvízov a súťaží k Svetovému dňu vtáctva, seminára k Svetovému dňu životného prostredia, exkurzie, bulletinu a prieskumu v rámci Solárnych dní. Žiaci boli zapojení do teoretických, praktických činností a výtvarných aktivít v rámci Environmentálnej jesene a jari.

Úlohy v oblasti environmentálnej výchovy boli v spolupráci so základnými školami v meste realizované prostredníctvom projektu (Myslíme ekologicky) a medzinárodného projektu (Comenius Eurobicykel). V rámci programu Školy pre budúcnosť 2010 – Nadácia Orange sa žiaci v projekte (Zdravá pôda) venovali problematike ochrany životného prostredia v regióne, vedomosti v oblasti finančnej gramotnosti si žiaci prehľadali v rámci projektu (Svet financií). Digitálny obsah Planéta vedomostí bol vo vyučovacom procese napĺňaný prostredníctvom celoškolského projektu (Dátové centrá MŠ).

Prevenca drogových závislostí a sociálno-patologických javov bola realizovaná prostredníctvom besied so školským psychológom, kriminalistkou, návštevou filmového

predstavenia (Katka), koncertu (Hero in Lucky), reláciami do školského rozhlasu, mediálnej výchovy a prezentácií počas Medzinárodného dňa boja proti fajčeniu a Európskeho týždňa boja proti drogám. Postoje žiakov k užívaniu drog boli zisťované formou ankiet, k zdravému životnému štýlu boli vedení počas triednických hodín, vyučovacích predmetov a krúžkov. Výchovné poradenstvo bolo zabezpečované na úrovni poradenskej komunikácie. Výchovno-vzdelávacie problémy individuálne začlenených žiakov riešila výchovná poradkyňa v úzkej spolupráci so školským pedagógom a psychológmi z CPPP a P v Žiari nad Hronom.

Klíma a kultúra školy

Škola poskytovala motivujúce prostredie, vnútorné priestory boli vhodne esteticky upravené, chýbala bezbariérová úprava vstupu do budovy a interiéru školy. Medzi učiteľmi a žiakmi prevládala vzájomná podpora a spolupráca, čo prezentovali aj žiaci v zadanom dotazníku. Vedenie školy vytváralo veľmi dobré podmienky na prácu pedagogického zboru. Z predloženej pedagogickej a pracovnej dokumentácie vyplynulo, že pri organizácii vyučovania boli dodržané fyziologické, psychické a hygienické potreby žiakov. Škola zabezpečovala pitný režim, žiaci mali k dispozícii školský bufet.

Hodnotenie úrovne dosiahnutých vzdelávacích výsledkov v teste

Základné údaje o žiakoch			Hodnotenie dosiahnutej úspešnosti žiakov v teste		
počet žiakov spolu		30	celková úspešnosť	73,05 %	dobrá úroveň
z toho	dievčat	21	základné vedomosti	76,8 %	dobrá úroveň
	chlapcov	9	aplikácia teoretických poznatkov	69,3%	dobrá úroveň

Záver

Silnou stránkou školy v oblasti výchovy k ľudským právam bola implementácia jej obsahu rozličnými formami vo vyučovanom i mimo neho. Úspešné zapájanie žiakov do aktivít a súťaží, ich vedenie k znášanlivosti a vzájomnej tolerancii, k budovaniu priateľskej atmosféry a dobrých medziľudských vzťahov i k spolupatričnosti ku škole vytvárali predpoklady k správne ziskavaniu želaných postojov a hodnôt u žiakov. Práva žiakov boli súčasťou školského poriadku. Medzi učiteľmi a žiakmi prevládala vzájomná podpora a spolupráca. Žiaci mali vytvorený priestor na rozvíjanie svojich schopností a zručností, čoho dôkazom boli dosiahnuté úspechy školy v súťažiach a projektoch domáceho i medzinárodného charakteru. Pozitívna klíma školy umožňovala riešiť vzniknuté problémy pokojne, v súčinnosti so všetkými zainteresovanými. Prevencia pri odhaľovaní negatívnych prejavov v správaní žiakov a príznakov sociálno-patologických javov dávala predpoklady pre naplnenie výchovno-vzdelávacích zámerov školy. Vedomosti prezentované žiakmi v teste z oblasti ľudských práv boli v oboch častiach, teoretickej aj aplikáčnej, vyvážené a žiaci v nich dosiahli dobrú úroveň.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

Písomné materiály použité pri inšpekčnej činnosti: Školský vzdelávací program; plán práce školy; správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach za šk. rok 2010/2011; školský poriadok školy; plán výchovy k ľudským právam; plán práce koordinátora prevencie; plán práce koordinátora environmentálnej výchovy; plán koordinátora výchovy k manželstvu a rodičovstvu; plán špeciálneho pedagóga; plán práce

výchovného poradcu; rozvrh hodín; organizačný poriadok; dotazník pre riaditeľa SŠ, dotazník pre učiteľa SŠ; dotazník pre žiaka SŠ; test z oblasti ľudských práv pre SŠ.

Správu o výsledkoch inšpekčnej činnosti vyhotovila:

PaedDr. Jana Handzelová, PhD., školská inšpektorka

dňa: 11. 11. 2011

Na prerokovaní správy o výsledkoch inšpekčnej činnosti sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu – Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:

PaedDr. Jana Handzelová, PhD.

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Ing. Dana Paálová

Prerokovanie správy o výsledkoch inšpekčnej činnosti potvrdzujú dňa 18. 11. 2011

v Žiari nad Hronom:

a) za Štátnu školskú inšpekciu – Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:

ŠTÁTNÁ ŠKOLSKÁ INŠPEKČIA
Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica
Skuteckého 21
974 01 Banská Bystrica

PaedDr. Jana Handzelová, PhD.

Handzelová
.....

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

GYMNÁZIUM Milana Rúfusa
Ul. J. Kollára 2
965 01 Žiar nad Hronom

Ing. Dana Paálová

Paálová
.....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu a zamestnancov, ktorých sa zistenia týkajú:

súhlasím s predložkou správy

Ing. Dana Paálová, riaditeľka školy

Paálová
.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

PaedDr. Jana Handzelová, PhD., školská inšpektorka

.....

Na vedomie: úsek inšpekčnej činnosti